

MOLLUSKLOKALER PÅ OMBERG INVENTERADE 1999

Ted von Proschwitz

Läge: V. Tollstad s:n, Omberg, 550 m NO om Alvastra klosterruin.

Koordinater: Rn 1433113 / 6464708.

Undersökningsdatum: 1999-07-25 T. v. Proschwitz.

Tidigare undersökning: 1948-07-31 H. Lohmander (51489).

Undersökningsmetodik: Direktplock och bankning av vegetation och förna i bunke 45 minuter.

Biotopbeskrivning: Stort, gammalt, igenvuxet grustag med spridda björk, bok, ask, fåglbär, getapel. Gräs örtvegetation med kungsmyntha, hundkäs, fibblor, färgkulla, dominerande gräs. Lokalt vresros, väddklint. Talrika lösa mindre stenar, även större block.

Anträffade arter:

Landsnäckor:

		1948	1999
<i>Cochlicopa lubricella</i> (Porro)	[mindre agatsnäcka]	-	+
<i>Vertigo pusilla</i> O. F. Müller	[dvärggrynsnäcka]	-	+
<i>Vertigo pygmaea</i> (Draparnaud)	[ängsgrynsnäcka]	+	+
<i>Truncatellina cylindrica</i> (Férussac)	[ängscylandersnäcka]	+	+
<i>Vallonia costata</i> (O. F. Müller)	[ribbgrässnäcka]	+	+
<i>Vallonia excentrica</i> Sterki	[hedgrässnäcka]	-	1
<i>Merdigera obscura</i> (O. F. Müller)	[barksnäcka]	+	+
<i>Pupilla muscorum</i> (L.)	[ängspuppsnäcka]	+	+
<i>Vitrina pellucida</i> (O. F. Müller)	[glassnäcka]	+	+
<i>Vitrea contracta</i> (Westerlund)	[mindre kristallsnäcka]	-	+
<i>Aegopinella nitidula</i> (Draparnaud)	[större skogsglanssnäcka]	-	+
<i>Cochlodina laminata</i> (Montagu)	[slät spolsnäcka]	-	+
<i>Macrogastrea plicatula</i> (Draparnaud)	[mångtandspolsnäcka]	-	+
<i>Clausilia bidentata</i> (Ström)	[strimgrynsnäcka]	+	+
<i>Fruticicola fruticum</i> (O. F. Müller)	[busksnäcka]	+	+
<i>Trichia hispida</i> (L.)	[skäggsnäcka]	-	+
<i>Euomphalia strigella</i> (Draparnaud)	[sidensnäcka]	+	+
<i>Helicigona lapicida</i> (L.)	[linsnäcka]	+	+

Läge: V. Tollstad s:n, Omberg, 150 m OSO om Stocklycke hamn.

Koordinater: Rn 1431117 / 6465374.

Undersökningsdatum: 1999-07-26 T. v. Proschwitz (51882).

Tidigare undersökning: 1987-08-30 T. v. Proschwitz.

Undersökningsmetodik: Direktplock och bankning av vegetation och förna i bunke 45 minuter.

Biotopbeskrivning: Tämligen ung ädellövskog med enstaka äldre träd i flack, jordig OSO-luta mot strandklipporna. Alm, ask, inslag av lönn, avenbok, hassel, lokalt bok. Rik lundörtflora med underviol, stinksyska, storrams, riklig liljekonvalj, blåsippor. Inslag av skogsfibbla, strävlost, ormbär, trolldruva. Dominerande pinnförna direkt på mulljord.

Anträffade arter:

Landsnäckor:

		1987	1998
<i>Cochlicopa lubricella</i> (Porro)	[mindre agatsnäcka]	+	+
<i>Ena montana</i> (Draparnaud) [VU]	[större barksnäcka]	+	-
<i>Merdigera obscura</i> (O. F. Müller)	[barksnäcka]	-	+
<i>Nesovitrea petronella</i> (Pfeiffer)	[vitglanssnäcka]	-	+
<i>Aegopinella nitidula</i> (Draparnaud)	[större skogsglanssnäcka]	+	+
<i>Aegopinella pura</i> (Alder)	[mindre skogsglanssnäcka]	+	-
<i>Oxychilus cellarius</i> (O. F. Müller)	[källarglanssnäcka]	+	-
<i>Cochlodina laminata</i> (Montagu)	[slät spolsnäcka]	+	+
<i>Macrogastra plicatula</i> (Draparnaud)	[mångtandspolsnäcka]	-	+
<i>Clausilia bidentata</i> (Ström)	[strimspolsnäcka]	+	+
<i>Clausilia pumila</i> Pfeiffer	[klubbspolsnäcka]	+	+
<i>Fruticicola fruticum</i> (O. F. Müller)	[busksnäcka]	+	+
<i>Trichia hispida</i> (L.)	[skäggsnäcka]	+	+
<i>Euomphalia strigella</i> (Draparnaud)	[sidensnäcka]	-	+
<i>Helicigona lapicida</i> (L.)	[linsnäcka]	+	+
<i>Arianta arbustorum</i> (L.)	[fläckig lundsnäcka]	+	+
<i>Cepaea hortensis</i> (O. F. Müller)	[trädgårdssnäcka]	+	+

Läge: Väversunda s:n, Omberg, 250 m SSV om Anudden.

Koordinater: Rn 1433110 / 6472811.

Undersökningsdatum: 1999-07-26 T. v. Proschwitz.

Tidigare undersökning: 1919-08-19 H. Lohmander (51071).

Undersökningsmetodik: Direktplock och bankning av vegetation och förna i bunke 45 minuter.

Biotopbeskrivning: Öppna solexponerade klippor-terrasser i V-sluttning. Gräs, kärleksört, blodrot, mossor, lavar. Spridda rosbuskar, slån, oxel, tall, rönn, något hallon. Delvis nästan helt kala klippor med något lavar, mossor.

Anträffade arter:

Landsnäckor:

		1919	1999
<i>Cochlicopa lubricella</i> (Porro)	[mindre agatsnäcka]	+	+
<i>Truncatellina cylindrica</i> (Férussac)	[hedcylindersnäcka]	+	+
<i>Vertigo pusilla</i> O. F. Müller	[dvärggrynsnäcka]	+	-
<i>Vertigo substriata</i> (Jeffreys)	[strimgrynsnäcka]	+	+
<i>Vertigo angustior</i> Jeffreys	[smalgrynsnäcka]	+	-
<i>Pupilla muscorum</i> (L.)	[ängpuppsnäcka]	+	+
<i>Vallonia costata</i> (O. F. Müller)	[ribbgrässnäcka]	+	+
<i>Vallonia excentrica</i> Sterki	[hedgrässnäcka]	+	-
<i>Acanthinula aculeata</i> (O. F. Müller)	[taggsnäcka]	-	+
<i>Punctum pygmaeum</i> (Draparnaud)	[punktsnäcka]	+	+

<i>Discus rotundatus</i> (O. F. Müller)	[fläckdisksnäcka]	+	-
<i>Nesovitrea hammonis</i> (Ström)	[strimglanssnäcka]	-	+
<i>Euomphalia strigella</i> (Draparnaud)	[sidensnäcka]	-	+
<i>Helicigona lapicida</i> (L.)	[linssnäcka]	-	+
<i>Cepaea hortensis</i> (O. F. Müller)	[trädgårdssnäcka]	+	-

Läge: Roglösa s:n, Omberg, 150 m SSV om Brottsledet.

Koordinater: Rn 1433859 / 6473577.

Undersökningsdatum: 1999-07-26 T. v. Proschwitz.

Tidigare undersökning: 1919-08-18 H. Lohmander (51070).

Undersökningsmetodik: Kvantitativ sållning av förna längs fast provlinje (Miljöövervakningslokal).

Biotopbeskrivning: Blandlövskog i stenig jordskränt mot VNV. Asp, lönn, något gran, alm, rönn, riklig hassel. Skogsgstry. Perifert björk. Rik lundörtvegetation med träjon, lundgröe, måbär, olvon, något smultron. I öppna gläntor något hallon. Neråt blocksluttningsparti med med mossöverbuxna block. Här riklig majbräken, skogstry, storrams. Nertill enstaka fallna stammar och grenar. Förna delvis av pinnkaraktär.

Anträffade arter:

Landsnäckor:

		1919	1999
<i>Carychium tridentatum</i> (Risso)	[skogsdvärgsnäcka]	+	+
<i>Succinella oblonga</i> (Draparnaud) [NT][gråskalig bärnstenssnäcka]+			-
<i>Cochlicopa lubrica</i> (O. F. Müller)	[allmän agatsnäcka]	+	+
<i>Cochlicopa lubricella</i> (Porro)	[mindre agatsnäcka]	-	+
<i>Vertigo pusilla</i> O. F. Müller	[dvärggrynsnäcka]	+	+
<i>Vertigo substriata</i> (Jeffreys)	[strimgrynsnäcka]	+	+
<i>Vertigo ronnebyensis</i> (Westerlund)	[skogsgrynsnäcka]	+	-
<i>Vertigo alpestris</i> Alder	[rösegrönsnäcka]	+	+
<i>Columella edentula</i> (Draparnaud)	[slät skruvsnäcka]	+	+
<i>Pupilla muscorum</i> (L.)	[ängspuppsnäcka]	+	-
<i>Vallonia costata</i> (O. F. Müller)	[ribbgrässnäcka]	+	+
<i>Acanthinula aculeata</i> (O. F. Müller)	[taggsnäcka]	-	+
<i>Merdigera obscura</i> (O. F. Müller)	[barksnäcka]	+	+
<i>Discus rotundatus</i> (O. F. Müller)	[fläckdisksnäcka]	+	+
<i>Punctum pygmaeum</i> (Draparnaud)	[punktsnäcka]	+	+
<i>Vitrina pellucida</i> (O. F. Müller)	[glassnäcka]	+	+
<i>Vitrea crystallina</i> (O. F. Müller)	[större skogsglanssnäcka]	+	-
<i>Vitrea contracta</i> (Westerlund)	[mindre skogsglanssnäcka]-		+
<i>Nesovitrea hammonis</i> (Ström)	[strimglanssnäcka]	+	+
<i>Nesovitrea petronella</i> (Pfeiffer)	[vitglanssnäcka]	+	-
<i>Oxychilus alliarius</i> (Miller)	[löksnäcka]	-	+
<i>Aegopinella nitidula</i> (Draparnaud)	[större skogsglanssnäcka]	+	+
<i>Aegopinella pura</i> (Alder)	[mindre skogsglanssnäcka]-		+
<i>Euconulus fulvus</i> (O. F. Müller)	[allmän konsnäcka]	+	+
<i>Cochlodina laminata</i> (Montagu)	[slät spolsnäcka]	+	+

<i>Macrogastra plicatula</i> (Draparnaud)	[mångtandspolsnäcka]	+	+
<i>Macrogastra ventricosa</i> (Draparnaud)	[bukspolsnäcka] [NT]	+	-
<i>Clausilia bidentata</i> (Ström)	[strimspolsnäcka]	+	+
<i>Helicigona lapicida</i> (L.)	[linssnäcka]	+	-
<i>Arianta arbustorum</i> (L.)	[fläckig lundsnäcka]	+	+
<i>Cepaea hortensis</i> (O. F. Müller)	[trädgårdssnäcka]	+	+

Läge: Ödeshög s:n, Omberg, Mullskräderna (Vittlersbäcken), 850 m V om p. 233,4.

Koordinater: Rn 1432626 / 6470071.

Undersökningsdatum: 1999-07-28 T. v. Proschwitz.

Tidigare undersökning: 1978-10-18 H. W. Waldén (50668).

Undersökningsmetodik: Kvantitativ sällning av förna längs fast provlinje (Miljöövervakningslokal).

Biotopbeskrivning: Äldre granskog i brant V-sluttning nedanför bergstup-klippor. Inslag av alm, ek, ställvis hassel, rönn, mot bäckrännan al. Vid erroderade bäckrännor blottad kalktuff. Lokalt idegran, riklig skogstry. Rik markvegetation dominerad av skogsbingel, inslag av blåsippor, gräs, stinksyska, sårläka, skogssallat. Ställvis rikligt med jordmossor. Mot bäcken fuktigt. Nertill enstaka fallna stammar och grenar. Tämligen torr förna.

Anträffade arter:

Landsnäckor:

		1978	1999
<i>Carychium tridentatum</i> (Risso)	[skogsdvärgsnäcka]	+	+
<i>Cochlicopa lubrica</i> (O. F. Müller)	[allmän agatsnäcka]	+	+
<i>Cochlicopa lubricella</i> (Porro)	[mindre agatsnäcka]	+	+
<i>Vertigo pusilla</i> O. F. Müller	[dvärggrynsnäcka]	+	+
<i>Vertigo substriata</i> (Jeffreys)	[strimgrynsnäcka]	+	+
<i>Vertigo alpestris</i> Alder	[rösegrynsnäcka]	+	+
<i>Columella edentula</i> (Draparnaud)	[slät skruvsnäcka]	+	+
<i>Vallonia costata</i> (O. F. Müller)	[ribbgrässnäcka]	+	+
<i>Acanthinula aculeata</i> (O. F. Müller)	[taggsnäcka]	+	+
<i>Merdigera obscura</i> (O. F. Müller)	[barksnäcka]	+	+
<i>Discus ruderatus</i> (Férussac)	[trubbdisksnäcka]	+	+
<i>Discus rotundatus</i> (O. F. Müller)	[fläckdisksnäcka]	+	+
<i>Punctum pygmaeum</i> (Draparnaud)	[punktsnäcka]	+	+
<i>Vitrina pellucida</i> (O. F. Müller)	[glassnäcka]	+	+
<i>Vitrea contracta</i> (Westerlund)	[mindre skogsglanssnäcka]-		+
<i>Nesovitrea hammonis</i> (Ström)	[strimglanssnäcka]	+	+
<i>Oxychilus cellarius</i> (O. F. Müller)	[källarglanssnäcka]	+	+
<i>Aegopinella nitidula</i> (Draparnaud)	[större skogsglanssnäcka]	+	+
<i>Aegopinella pura</i> (Alder)	[mindre skogsglanssnäcka]+		+
<i>Euconulus fulvus</i> (O. F. Müller)	[allmän konsnäcka]	+	+
<i>Cochlodina laminata</i> (Montagu)	[slät spolsnäcka]	+	+
<i>Macrogastra plicatula</i> (Draparnaud)	[mångtandspolsnäcka]	+	+
<i>Macrogastra ventricosa</i> (Draparnaud)	[bukspolsnäcka] [NT]	+	+

<i>Clausilia bidentata</i> (Ström)	[strimspolsnäcka]	+	+
<i>Clausilia pumila</i> Pfeiffer	[klubbspolsnäcka]	-	+
<i>Fruticicola fruticum</i> (O. F. Müller)	[busksnäcka]	+	-
<i>Trichia hispida</i> (L.)	[skäggsnäcka]	+	+
<i>Euomphalia strigella</i> (Draparnaud)	[sidensnäcka]	+	+
<i>Helicigona lapicida</i> (L.)	[linsnäcka]	+	+
<i>Arianta arbustorum</i> (L.)	[fläckig lundsnäcka]	+	-
<i>Cepaea hortensis</i> (O. F. Müller)	[trädgårdssnäcka]	+	+

Läge: Väversunda s:n, Omberg, Västra väggar, 650 m VSV om triangelpunkten 237, 3.

Koordinater: Rn 1432231 / 64701513.

Undersökningsdatum: 1999-08-07 T. v. Proschwitz.

Undersökningsmetodik: Direktplock och bankning av vegetation och förna i bunke 45 minuter.

Biotopbeskrivning: Branta blockkras-blockstalp nedanför lodräta klippstup mot VNV. Nertill gles granskog med inslag av oxel, alm, lind, hassel, något rönn, björk. I stora partier helt öppna blockkras med träjon, stensöta, stinknäva. Upptill vid bergroten och på avsatser kalkpåverkad torrbacksflora med blodnäva, fetknoppsarter, gräs.

Anträffade arter:

Relativ abundans:

Landsnäckor:

1999

<i>Cochlicopa lubricella</i> (Porro)	[mindre agatsnäcka]	+
<i>Vertigo pusilla</i> O. F. Müller	[dvärggrynsnäcka]	+
<i>Vertigo substriata</i> (Jeffreys)	[strimgrynsnäcka]	+
<i>Vertigo alpestris</i> Alder	[rösegrynsnäcka]	+
<i>Chondrina clienta</i> (Westerlund)	[hällsnäcka]	+
<i>Pupilla muscorum</i> (L.)	[ängsgrynsnäcka]	+
<i>Vallonia costata</i> (O. F. Müller)	[ribbgrässnäcka]	+
<i>Acanthinula aculeata</i> (O. F. Müller)	[taggsnäcka]	+
<i>Merdigera obscura</i> (O. F. Müller)	[barksnäcka]	+
<i>Punctum pygmaeum</i> (Draparnaud)	[punktsnäcka]	+
<i>Discus rotundatus</i> (O. F. Müller)	[fläckdisksnäcka]	+
<i>Nesovitrea hammonis</i> (Ström)	[strimglanssnäcka]	+
<i>Aegopinella nitidula</i> (Draparnaud)	[större skogsglanssnäcka]	+
<i>Aegopinella pura</i> (Alder)	[mindre skogsglanssnäcka]	+
<i>Oxychilus cellarius</i> (O. F. Müller)	[källarglanssnäcka]	+
<i>Cochlodina laminata</i> (Montagu)	[slät spolsnäcka]	+
<i>Clausilia bidentata</i> (Ström)	[strimspolsnäcka]	+
<i>Balea perversa</i> (L.)	[klippspolsnäcka]	+
<i>Trichia hispida</i> (L.)	[skäggsnäcka]	+
<i>Euomphalia strigella</i> (Draparnaud)	[sidensnäcka]	+
<i>Helicigona lapicida</i> (L.)	[linsnäcka]	+
<i>Arianta arbustorum</i> (L.)	[fläckig lundsnäcka]	+

Läge: Roglösa s:n, Omberg, 50 m O om Drottning Ommas Borg.

Koordinater: Rn 1437282 / 6471243.

Undersökningsdatum: 1999-08-07 T. v. Proschwitz.

Tidigare undersökning: 1919-08-23 H. Lohmander (51081, 51082, 51101).

Undersökningsmetodik: Direktplock och bankning av vegetation och förna i bunke 45 minuter.

Biotopbeskrivning: Stora stenrosen-stenhopar upptill i NV-sluttning. Glest stående alm, fågelbär, ek, tall, yngre ask, hagtorn, nypon, något slån. Rösena tämligen övervuxna med gräs, mossor, stinknäva, något hallon, även blåsippor, liljekonvalj, nässlor. Tämligen riklig förna.

Anträffade arter:

Landsnäckor:

		1919	1999
<i>Cochlicopa lubricella</i> (Porro)	[mindre agatsnäcka]	-	+
<i>Columella edentula</i> (Draparnaud)	[slät skruvsnäcka]	-	+
<i>Truncatellina costulata</i> (Nilsson) [NT]	[ribbcylindersnäcka]	+	+
<i>Vertigo pusilla</i> O. F. Müller	[dvärggrynsnäcka]	+	+
<i>Vertigo substriata</i> (Jeffreys)	[strimgrynsnäcka]	+	+
<i>Vertigo ronneybyensis</i> (Westerlund)	[skogsgrynsnäcka]	+	-
<i>Vertigo alpestris</i> Alder	[rösegrönsnäcka]	+	+
<i>Vertigo angustior</i> Jeffreys	[smalgrönsnäcka]	+	+
<i>Pupilla muscorum</i> (L.)	[ängspuppsnäcka]	+	-
<i>Vallonia costata</i> (O. F. Müller)	[ribbgrässnäcka]	+	+
<i>Acanthinula aculeata</i> (O. F. Müller)	[taggsnäcka]	+	+
<i>Merdigera obscura</i> (O. F. Müller)	[barksnäcka]	-	+
<i>Punctum pygmaeum</i> (Draparnaud)	[punktsnäcka]	+	+
<i>Vittrina pellucida</i> (O. F. Müller)	[glassnäcka]	-	+
<i>Nesovitrea hammonis</i> (Ström)	[strimglanssnäcka]	+	-
<i>Nesovitrea petronella</i> (Pfeiffer)	[vitglanssnäcka]	+	-
<i>Oxychilus cellarius</i> (O. F. Müller)	[källarglanssnäcka]	-	+
<i>Aegopinella nitidula</i> (Draparnaud)	[större skogsglanssnäcka]	-	+
<i>Aegopinella pura</i> (Alder)	[mindre skogsglanssnäcka]	-	+
<i>Euconulus fulvus</i> (O. F. Müller)	[allmän konsnäcka]	+	+
<i>Cochlodina laminata</i> (Montagu)	[slät spolsnäcka]	+	+
<i>Clausilia bidentata</i> (Ström)	[strimspolsnäcka]	+	+
<i>Clausilia pumila</i> Pfeiffer	[klubbspolsnäcka]	-	+
<i>Balea perversa</i> (L.)	[klippspolsnäcka]	+	-
<i>Trichia hispida</i> (L.)	[skäggsnäcka]	-	+
<i>Helicigona lapicida</i> (L.)	[linsnäcka]	+	-
<i>Arianta arbustorum</i> (L.)	[fläckig lundsnäcka]	+	-
<i>Cepaea hortensis</i> (O. F. Müller)	[trädgårdssnäcka]	+	-

Läge: Roglösa s:n, Omberg, vid Borgs udde, 150 m NNV om Brottskedet.

Koordinater: Rn 1433922 / 6473595.

Undersökningsdatum: 1999-09-25 T. v. Proschwitz.

Undersökningsmetodik: Direktplock och bankning av vegetation och förna i bunke 45 minuter.

Biotopbeskrivning: Halvöppen blandskog i brant NV-sluttning med omväxlande blockras och stup. Ek, oxel, gran, rönn, inslag av asp, hassel. Skogskornell, måbär. I blockras ställvis övervuxet av murgröna, stinknäva, mossor. Nertill gräs, träjon.

Anträffade arter:

Relativ abundans:

Landsnäckor:

1999

<i>Cochlicopa lubrica</i> (O. F. Müller)	[allmän agatsnäcka]	+
<i>Vertigo pusilla</i> O. F. Müller	[dvärggrynsnäcka]	+
<i>Vertigo substriata</i> (Jeffreys)	[strimgrynsnäcka]	+
<i>Vertigo alpestris</i> Alder	[rösegrynsnäcka]	+
<i>Vallonia costata</i> (O. F. Müller)	[ribbgrässnäcka]	+
<i>Acanthinula aculeata</i> (O. F. Müller)	[taggsnäcka]	+
<i>Merdigera obscura</i> (O. F. Müller)	[barksnäcka]	+
<i>Punctum pygmaeum</i> (Draparnaud)	[punktsnäcka]	+
<i>Discus rotundatus</i> (O. F. Müller)	[fläckdisksnäcka]	+
<i>Aegopinella nitidula</i> (Draparnaud)	[större skogsglanssnäcka]	+
<i>Aegopinella pura</i> (Alder)	[mindre skogsglanssnäcka]	+
<i>Oxychilus cellarius</i> (O. F. Müller)	[källarglanssnäcka]	+
<i>Euconulus fulvus</i> (O. F. Müller)	[allmän konsnäcka]	+
<i>Clausilia bidentata</i> (Ström)	[strimspolsnäcka]	+
<i>Helicigona lapicida</i> (L.)	[linsnäcka]	+

Anmärkingar:

Chondrina clienta [hällsnäcka] - En redogörelse för denna arts förekomst på Omberg finns hos von Proschwitz (2000).

Spermodea lamellata [lamellsnäcka] - En redogörelse för artens svenska utbredning och ekologi, samt för det enda kända fyndet i Östergötland (norra Omberg), finns hos von Proschwitz (1999).

Ena montana [större barksnäcka] uppges av Westerlund (1871) från södra änden av Omberg. Det exemplar jag fann vid Stocklycke 1987 var ett gammalt, fragmenterat tomskal. I övrigt finns inga kända fynd från Omberg.